

PÁRBESZÉD

A "Pincehelyért" Egyesület hivatalos havilapja

2. Évfolyam 4. Szám

Megjelenik 1200 példányban

1999. Április

Felelős kiadó: Nagy László ; Felelős szerkesztő: Schlauch Ede

Kiadvány: Tóth Gábor

Lapunk megjelenését az Önkormányzat támogatta !

Az életlefolyásom, amióta eljöttem hazulról

1944-második világháború. Ha már csak ennyit írunk van akinek a világégés, másnak- idősebbeknek-keserű, fájó emlékek jutnak eszébe . Pincehelyről is vonultak be katonának. Volt, aki visszajött, volt aki sajnos nem. Egyik behívott katonacsoport Nagykárolyba(Nyírbátortól DK-re kb. 35km-re, ma Carei /ROMÁNIA/) vonult be. A német hadvezetés bizalmatlansága miatt ezek a katonák egyből hadifoglyok lettek és elvitték őket németországi lágerokba. Egyik pincehelyi 21évesen naplót vezetett a"katonaéletről ."Messze nem irodalmi mű, gondolom nem is annak készült ez a napló megjárta a benne szereplő akkori Németország lágereit, nélkülözésbe, keserűségbe és reménykedésbe íródott.Ha belegondolunk lett volna-e energiánk ebben a helyzetben ezt leírni végig megmenteni a viszontagságok során, míg végül Pincehelyre, HAZA került és a falu történetének része lett. Ha elfelejtjük az otthon melegét, a leírt tömondatokban mennyi lemondás, gyötrelem van, a napló elolvasásakor ezt megérezzük .

Bocsánatot kérek azoktól, akik név szerint szerepelnek és nem kértem engedélyüket a közzétételhez, legfőképpen azoktól, akik átérték ezeket a borzalmakat és soha be nem gyógyuló sebeket most felszakítom.

Íme a napló, zárójelben a megjegyzéseim:

1944. XI. hó 22-én reggel indultam a kis falumból. 11 órakor érkeztem Székesfehérvárra. Délután riadó volt, de nem sokáig tartott. Voltam a Kaszap István sírjánál. A(jól olvasható női név)-nak vettem egy fehér olvasót (rózsafüzért) és elküldtem a Takács Bözsi anyjától. Este indultam tovább. 23-án értem Komáromba az állomáson

találkoztam a Molnár Gyulával. Utána bementem az irányítóba. Onnan elvitték az árkász táborba és ott dolgoztunk, de a Frigyes-laktanyába voltunk szállásolva. A Farkas Miskával szoktunk találkozni. 25-én elküldtek Neszmélybe, hogy az ott dolgozó munkások vonuljanak be, de Neszmélyben nem találtam őket, mert kint voltak Gombápusztán. Neszmélybe este értem és így a bírónál aludtam, 26-án reggel mentem csak ki a pusztára. Ott voltam 27-ig és 28-ra mentem vissza Komáromba. Mire visszaértem a gyerekek (katonatársak) elmentek az Öregvárba felszerelni. Akkor este elmentem utánuk, de nem találtam őket. Elkecserekedtem, hogy most magam maradtam. 29-én mégis sikerült megtalálnom őket, és attól kezdve együtt voltunk. Irtunk haza levelet, de mind visszajött. Az udvarra nem is szerettünk lemenni, mert mindenkinek jött látogatója, csak nekünk nem. XII. hó 17-én indultunk Németországba, 40 km gyaloglás, este már szántáson. Nagyon gyengének éreztem magam, már alig bírtam menni. Éjjel 11 órakor szállásoltunk. 18-án reggel eladtam a hosszú kabátom és a bakancsomat. Indultunk tovább 30 km menet, este 8 órakor szállás, 19-én 20 km menet, 20-án menet Hegyeshalomig. Hegyeshalmon főztünk vacsorát, 21-én indulás tovább. 10 órakor léptük át az országhatárt. 45 km menet, éjjel 12 órakor szállás Szomerájba. Ott nem csináltunk semmit. 30-án este indultunk vagonírozni, este berakodtunk, éjjel értünk Bécsbe. 31-én (szilveszterkor) utazás, hó esett, hideg szél fújt. Éjjel Linzbe értünk. Éjfélkor leszálltunk, hogy kapjunk levest. Közben a vonat elindult és ott hagyott bennünket.

Sokan voltak zubbonyba, hideg volt. Miután a levest megkaptuk, vártunk 2 óráig, és gyorsan mentünk tovább a többiek után. A második állomáson elértük őket. Jól beköszöntött az új esztendő. 1945 I. 1-én utazás, este 8 órakor értünk Münchenbe, és ott álltunk .

3-án mentünk fertőtlenítőbe Münchenhez 70 km-re, 5-én fertőtlenítés után 1 óra mozgás, a hóba bukfenc előre-hátra, ülj le, hason mászás. Éjjel újabb fertőtlenítés után 3 órakor fekdüztünk le. 17-én megkezdődött a kiképzés, 18-án édesanyám születésnapja. Megfáztam, fejem fájt, köhögtem, be voltam rekedve, nem tudtam beszélni. 20-án a Budai elkerült tőlünk a kórházba.....

Folytatjuk

Tóth Ferenc

Nem térkép e táj

Április, április bolondok hónapja !
Szeretlek én téged - a föld akkor kapja
A langyos, csillogó, esőket,
Melyeket hallgatni oly jó s a szív éled...
Április, április, - bolondok hónapja?
Zöld fűvét a csikó ropogva harapja,
Zsenge reménységnek harmatozó fűvét,
harapja friss szájjal az egész emberiség.

/Tóth Árpád: Április /

Nem vagyunk mi azért, nem és nem bolondok,
Hajoljatok ránk derék új falombok,
Az legyen a divat, áprilisi fényből,
Szűrjete ránk szép szűrt legények reményből.

Régebben, s talán ma is az ifjúság sok bohóságot talált ki, ezért nevezi a költő e hónapot a bolondok hónapjának. De ha lapozunk a múltban, s felidézük a történeteket, szívet melengető lelket

felemelő eseményekkel találkozunk. Elődeimtől tudom, milyen szigorúan betartották a böjtöt. Még azokat az edényeket sem használták, amelyekben egyéb körülmények között zsírral főztek. Hamvazószerdán kisürolták, és eltették, elővéve a böjti edényeket, amelyekben csak olajat használtak. Zajos mulatságot egyáltalán nem tartottak. A hatvanas évekig a háznál ravatalozták fel a halottakat. A hozzátartozók, a szomszédok és ismerősök összejöttek és imádkozva virrasztottak. Nagypénteken a világ megváltója halt meg. Neki is megjárta a virrasztás. A harangok "Rómába" mentek. Csend és némaság borult a tájra. Nagycsütörtökön este a templomban imádkozott éjfélig a nép, utána kimentek a temetői nagy kereszthez és ott imádkozva virrasztották a nagy halottat, a "világ megváltóját." Nagypénteken "csonka" mise volt és a szent sír látogatása. Nagyszombaton du.4 órakor kezdődött a szertartás. Újból megszólaltak a harangok, öröm költözött a szívekbe, boldogan paroláztak egymással az emberek. A gyerekeknek akkor a piros tojás is örömet csalt az arcukra. Húsvéti körmeneten felhangzott az "Alleluja", a férfiak mély hangja, mint a dob zúgása kísérte a nők és a gyermekek magasan szárnyaló énekét. Húsvétkor a "kismisére" minden családból valaki kis csomagot, leginkább tányérba helyezett húst, sonkát, tojást és kalácsot hozott, amelyet a plébános úr mise után megáldott. Ebből, az áldott ételből minden családtag kapott, evett. Csak ezután volt szabad újból húst fogyasztani. Régebben csak piros tojást festettek. Az utcákon elszórt piros tojás és a héja Jézus vércseppjeire emlékeztetett. Régebben még nem volt divat a locsolkodás. A fiatalabb férfiak tojásba vágtak. Elhelyezték a földön a tojást, és bizonyos távolságból pénzzel, fillérekkel bele kellett vágni, dobni. Akinek sikerült, azé lett a tojás és a pénz is. A lányok komatálat vittek annak, akit kiszemeltek, ha majd férjhez megy és gyermeke születik, legyen a komája. Mondókájuk így hangzott: "Komatálat hoztam, Meg is aranyoztam, Koma küldi komának, Választalak komámnak." A komatálban piros tojás, sütemény volt. Ártatlan, szép játék, amely fényt hagyott maga után. Erről a fényről Mécs László, a költő így írt: "Az élet örök búcsúzás, Ó bár csak tudnánk távozáskor, Fényt hagyni, mint Messiás, Belészeretni a szívekbe,

apostolokba, mártírokba, hogy átadják a századoknak, a századok az ezredeknek ! Fényt hagyni, mint a Messiás!

- Vagy legalább, mint az anyák, kik egyre jobban megragyognak, minnél sötétebb lesz az éj és minnél jobban porlanak a bánat-barna hant alatt. Fényt hagyni, mint a jó anyák.

Fényt hagyni, mint a drága Nyár Vagy legalább is, mint a Nap, melyet elnyelt az alkonyat, de a legbúsabb éjben is világít még a gyöngyvirágban, a liliomban, mécsvirágban. Az életünk olyan tűnékeny, Ó szent fényt hagyni volna jó.

Horváth Anna

Anyák napi előzetes.

Tisztelettel és szeretettel köszöntjük az édesanyákat, akik még magukhoz tudják ölelni gyermeküket. Köszöntésünk és hálánk szóljon azoknak is akik márt csak fentről vigyázzák lépteinket.

Reviczky Gyula: Imakönyvem /részlet/

Aranykötésű imakönyvet Hagyott rám örökölni anyám Kis Jézus ingben, glóriában Van a könyv első oldalán. Sok év előtt egyik sarokba Beírta jó anyám nevét. Lehajtom a betűkre főmet, Hogy földézzem szellemét.

- Nekem úgy tetszik, hogy csak egyszer Fehér ruhában láttam őt. Tavasz volt ép, a fehér akác Virágzott a ház előtt. A lemenő nap fénysugára Reszketett ajkán, zárt szemén. Apám ott állt a ravatalnál És velem együtt sírt szegény.

Föl nem panaszlom a világnak, Csak szellemednek jó anyám, Milyen kopár volt ifjúságom, s hogy mennyi bánat szállt reám. Túrtem reméltem, megalázva Idegenek közt éltem én; De azt a régi imakönyvet S emléked szentül őrizém.

Kovács József falugazdász tájékoztatója.

Tisztelt gazdák, mezőgazdasági vállalkozók.

Szeretném Önöket tájékoztatni, hogy az 1999. évi támogatások időhöz kötöttek. Ezért felhívom a gazdálkodók figyelmét arra, hogy a regisztrációval nem váltak Önök automatikusan alannyá, tehát jogosulttá, hogy a támogatásokat megkapják, ezért még van két külön kérvény amelyeken folyamodni kell, a földalapú támogatásokért, és ami még szoros határidejű, az anyaállatok támogatásáért. Ezeknek a kérelmeknek a leadási határideje Április 30. Ezért kérem Önöket, hogy aki esetleg nem kapta vissza a regisztrációs számát, az is keressen meg mielőbb, hogy ezeket a nyomtatványokat ki tudjuk tölteni.

Fogadó óráim : Kedd - Csütörtök

13-tól 16 óráig.

Azért, hogy senki se mulassza el ezeket a lehetőségeket kérem, hogy mielőbb keressenek fel, hogy be tudjuk tartani az Április 30-i határidőt.

Kovács József falugazdász

Anyakönyvi események.

Születések:

Orsós Tamás
Szávai Szabolcs
Balaskó Diána

Halálozások:

Tamás Ferencné sz.: Nyirati Gizella
Hazai Fülöpné sz.: Neidert Anna Mária
Katona Józsefné sz.: Goldstein Mária
Kovács Istvánné sz.: Bodnár Erzsébet
Király György
Mater József
Bosznai János

Moziműsor - Május

7. Elveszve az űrben

amerikai sci-fi

14. Rajtaütés- Knock Off

/ Jean-Claude Van Damme/
amerikai akció film

21. Nincs alku

/ Samuel L. Jackson/
amerikai thriller

28. Kalózok magyar film

/Gubás Gabi, Király Attila/

Az előadások 19 órakor kezdődnek !

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy az újság szerkesztősége szívesen közölne olyan olvasói cikkeket melyek közérdekklődésre számíthatnának !